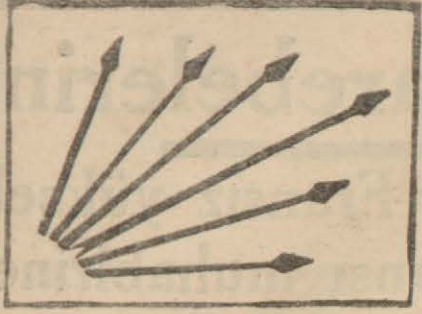

Aydin

ÖÇÜNCÜ YIL
No : 643
ÇARŞAMBA
27
Eylül 1939

İdare yeri
Aydın
C. H. P.
Basımevi

Sayısı : 100 Para

PAZARTESİDEN BAŞKA HER GÜN ÇIKAR SIYASI HALK GAZETESİ

Sayısı : 100 Para

Hariciye Vekilimizin Moskova seyahati

B. Şükrü Saraçoğlu istasyonda Sovyet ricali tarafından hararetle karşılandı

Kremlin sarayında Kalenin ve Molotofla görüştü
ve öğle yemeğini Kremlin sarayında yedi

Tas ajansından :

Moskova, 26 — Türkiye Hariciye vekili Şükrü Saraçoğlu ve refakatinde umumî kâtip Cevat Açıklan, birinci şube müdürü Feridun Cemal ve hususî kalem müdürü olduğu halde Moskovaya varmıştır. Hariciye vekili Şükrü Saraçoğlu Moskova istasyonunda hariciye komiseri Potemkin ile hariciye komiser muavini Dekanaro, Moskova Sovyet reis vekili, hariciye komiserliği umumî kâtipi, protokol müdürü, Moskova merkez komandanı, Türkiye büyük elçisi Ali Haydar, İran, Afgan büyük elçileri Bulgaristan,

Yunanistan, Romanya orta elçileri tarafından istikbal edilmiştir.

Aynı trenle Ankara büyük elçisi, Odesaya gitmiş olan hariciye komiserliği şark subesi müdürü de Moskovaya gelmiştir. Moskova istasyonu Türk-Sovyet bayrakları ile donanmıştır.

a. a.

Moskova, 26 — Türkiye Hariciye vekili Şükrü Saraçoğlu Kremlin sarayında Molotof ve Kalenin ile görüşmüştür. Şükrü Saraçoğlu öğle yemeğini bu zevat ile beraber yemiştir. Bu akşam Türkiye elçisi tarafından bir ziyafet verilecektir.

Alman denizaltıları

İsveç bandıralı yük vapurunu batırdılar

İsveç hükümeti Almanyayı protesto etti. Denizaltı harbi sebeble Nazi şefleri arasında ihtilâ çıkmış

Paris 26 — İsveç ajansı Silizya yük gemisinin bir Alman denizaltısı tarafından batırıldığını bildirmektedir.

Fransız gazeteleri, Alman bahriye nezaretinin beceriksiz hareketini bilhassa kaydetmektedir. B tarafları çok şiddetli tehdit altında bulunduran Almanyanın düşmanlarla ticaretten meneden bu şiddetli korkutma hareketleri bitaraflar ve bilhassa Filandiya nezdinde infial uyandırmış şiddetli bir protesto notası vermiştir.

Protestoya Almanyanın verdiği cevapta, bunun İngiltereyi besleyen bitaraflara bir ihtar teşkil ettiği bildirilmektedir.

Londra 26 — Deyli ekspres gazetesinin Kopenhag muhabiri bildiriyor.

Nazi şefleri arasında ihtilâflar zuhur ettiği kaydedilmektedir. Bunlardan biri mareşal Göring ile amiral Ranye arasında kayıtsız şartsız denizaltı harbinden doğan ihtilâftır.

2 Finlandiya ve bir İsveç vapurunun batırılması bitaraf şimal memleketlerinin ihracatını esaslı bir surette tehlikeye düşürmektedir.

İsveç vapurunun batırılması İsveçte infial uyandırmış ve İsveç hükümeti bütün demir ihracatına nihayet verileceği teh-

didini ihtiva eden şiddetli bir nota göndermiştir.

a. a.

Londra 26 — İngiltereye odun yüklü olarak gelmekte olan 2850 tonluk İsveç bandıralı Silizya vapuru den öğleden sonra bir Alman denizaltısı tarafından batırılmıştır. Vapurun 19 kişilik mürettebatı diğer bir İsveç gemisi tarafından kurtarılmıştır.

a. a.

İngiliz gazeteleri

Fransız tayyarelerinin Frederikshafene yaptıkları baskından bahsediyorlar

Londra 26 — Bu sabah İngiliz gazeteleri Fransız tayyarelerinin Frederikshafenin yaptıkları baskından muazzam başlıklar altında bahsediyorlar.

Deyli telgraf gazetesi, dün akşam gelen haberler ceneral Gamlenin ihtimamli bir surette yaptığı haksızlıkların ilk semerelerini toplamak üzere olduğu intibahı vermekte olduğunu yazıyor ve yaptıkları baskından dolayı Fransız tayyarelerini tebrik ediyor.

Fransız ve İngiliz tayyareleri şu iki üstte Almanları vuruyorlar. Konstans gölü ve Kil kanalı bu iki nokta birbirinden uzak ise de her ikisinin de taar-

C. H. P.

Meclis grubu toplandı

Ankara, 26 — Cumhuriyet Halk Partisi Büyük Millet Meclisi grup umumî heyeti bugün 26 eylül 1939 saat 15 de reis vekili Hasan Sakanın riyaasetinde toplanmıştır.

Ruzaamede yalnız Manisa mebusu Refik İncenin Büyük Millet Meclisi zabıtlarının yeniden tab ve tevziine ait takriri vardı. Takrir hakkında bir kaç hatip söz aldılar. Takrir sahibi Refik İncenin, bunun riyaaset divanınca tetkik edilmesi hakkında verdiği takrir reye konarak ittifakla kabul edilerek saat 16 da celseye nihayet verildi.

icra vekilleri heyeti

Ankara, 26 — Vekiller heyeti bugün saat 18 de Başvekâlette başvekil doktor Refik Saydamın riyaasetinde bir toplantı yapmıştır.

Dr. Fuat Bayraktar gidiyor

Memleket hastanesi cilt hastalıkları mütehassısı doktor Fuat Bayraktarın 70 lira aslı masla ve terfian İzmir Eşrefpaşa hastanesi cilt hastalıkları mütehassıslığına tayin edildiğini öğrendik.

Aydın Halkevi içtimai yardım şubesinin başkanlığını da üzerine alarak Halkevi işleriyle çok yakından ve ciddi bir surette alakalanmış ve bu yolda faydalı hizmetlerde bulunmuş olan kıymetli doktorumuzun İzmir gidişi daha kültürel bir muhite tayin edilmesi bizi çok sevindirdi. Tebrik eder ve muvaffakiyetler dileriz.

Dikilide zelzele devam ediyor

Evelki gün birbiri ardı sıra sekiz zelzele daha oldu

Evelki zelzeleden çatlıyan bir çok binalar çöktü
Kızılay umumî merkezi 600 çadır gönderdi

İzmir, 26 — Dün gece yarısından sonra Dikilide 8 zelzele daha hissedilmiştir. Tamir edilebilecek evlerden 10 tanesi daha çökmüş inşaatı yeni tamamlanan bir fırın da yıkılmıştır. Ekmek ihtiyacı İzmirden temin edilmektedir.

Ankara Kızılay umumî merkezinden gönderilen 600 çadır İzmirde gelmiş ve derhal kamyonlarla felâket mntakasına gönderilmiştir.

Dün İzmirde de bir zelzele olmuştur.

Dikili belediye reisi atideki telgrafi göndermiştir.

19-20 Eylül gecesi Dikiliyi harap eden felâket karşısında Kızılay cemiyeti valimiz, bele-

diye reisi ve mebuslarımız parti teşkilatımız, Bergama kaymakamı, belediye reisi ve askeri komandanlarımızla diğer vatandaşlarımızdan gördüğümüz maddi manevi yardımlardan dolayı sonsuz minnet ve şükranlarımızı bildirirken bu gibi felâketlerden vatan ve tandaşların masun kalmasını temenni etmekteyiz.

a. a.

Tashih

Gazetemizin dünkü nüshasında Dikili felâketzedlerine yapılacak yardımlar için Aydın Kızılay kurumunun teberru kabulüne başladığı yazılacak yerde yanlışlıkla "Hava kurumu" yazılmıştır. Tashih ederiz.

Garp cephesinde

Topçu düellosu ve hava muharebeleri

Garp cephesinde :

Paris, 26 — Bu sabahki Fransız resmî tebliği : Düşman topçusunun Depomonun doğu cununda faaliyeti devam etmiştir.

25 eylülde avcı tayyarelerimiz Alman avcı tayyareleriyle bir kaç defa muharebeye girişmiştir.

Dün akşamki Fransız resmî tebliği :

Sarın şarkında piyade ileri müfrezelerimizin faaliyeti olmuş ve düşmanın topçu ateşi devam etmiştir.

24 Eylülde avcı tayyarelerimiz iki defa adetçe faik düşmanın hava kuvvetleriyle çarpış-

mıştır. Mütteaddit avcı tayyaresi düşürülmüştür.

Alman resmî tebliği :

Berlin, 26 — Cephede mahdut topçu faaliyeti olmuştur. İleri müfrezelerin bazı hareketi olmuştur.

Paris, 26 — Dünkü hava muharebelerinde Almanların sekiz Fransız tayyaresi düşürdükleri iddiaları doğru değildir. Hakikatte 2 Fransız tayyaresi düşürülmüştür. Bunlardan birisinin pilotu paraşutle Fransız hatlarına ısmeye muvaffak olmuştur. Fransız hatlarına düşürülen 2 Alman tayyaresinin pilotları esir edilmiştir.

Kızıl ordu ve Alman kıtaatı

Polonyada mukabil istikametlerden yeni hudut hattına doğru ilerliyorlar

Kızıl ordu kurmayının tebliğinde : Kızıl ordunun 25 eylülde hudut hattına doğru ilerlemesi devam ederek Şuvalki, Golyons, Kumaru, Revnik, Kozniyo şehirlerini işgal ettiği bildirilmektedir.

Alman resmî tebliğinde de : Alman kıtaatının hudut hattına doğru ilerlemesi normal bir surette devam ettiği yalnız Sarın doğusunda bazı Polonya müfrezeleriyle müsademeler olduğunu ve alınan esirlerin iki bine bağlı olduğu bildirilmektedir.

Alman kıtaatı Motokoski ka-

lesini işgal etmiştir.

a. a.

Bükreş, 26 — Havas ajansın-

dan : Bükreş hükümet mahfilleri, Sovyet kıtaatının Besarabyaya doğru ilerlediği hakkında Amerika gazetelerinin verdiği haberleri kat'i surette yalanlamak tadır. Hiç bir taraftan bir Sovyet hareketi olmadığı bildirilmektedir. Romanya - Polonya hududu boyunca munakalat bitabi kapalıdır. Fakat Sovyetlerle Besarabya hududunda munakalat ve şimendifer hareketi normaldir.

a. a.

Köycülük konuşmaları :

Köylü neye muhtaç?

YENİ, PRATİK GÖRENEKLER!

- 2 -

Yeni arıcılıktan, iyi yapırsa yeni kovanların yılda 60-70 kilo bal vereceğinden, bunun nasıl mümkün olduğundan, dokuma tezgâhlarını nerede ve kaç liraya yaptırabileceklerinden, kavaklıkların on yıl sonra büyük bir servet, bir piyango teşkil edeceğinden ve böylelikle zengin olunacağından, köylünün yıllık gelirini artırmak için muhitto meyveciliğe olan elverişliliğinden faydalanarak, yeni zeytinlikler, meyvelikler, bağlar yetiştirmelerinden, bunların nasıl mümkün olacağından, bu gidişle ve bu göreneklerle yeni devre yetişmeyeceğimize, ne yapıp yapıp yeni bilgiler edinmekten, memleketteki büyük ziraat müesseselerden, bunların köylü için kurulduğundan, her köylünün görgülerini tazelemek, yenilemek için ne yapıp yapıp, büyük şehirler ve ziraat müesseselere gitmesinden ve kazadaki ziraat, orman, baytar, hukukçu, muallim gibi bilgin kişilerle konuşup bilgilerini yoklamalarından, halk evlerine gidip köycüler kollarıyla temas yapmalarından, yalnız bu gibi uzak köylere yılda bir veya iki kere gelebilen köycülük kolunun konuşmalarıyla iktifa etmemelerinden.. Konuştuk durduk. Konuşmalarımızı munaşakalı yaptık. Fakat...

Bugüne kadar olan çalışmalarımızın verimi bizi daha başka önlemler, çalışmalara teşvik etmektedir.

Köylünün eski göreneklerini yenileriyle değiştirmek için, onlara, onların muhtaç olduğu vasıtaları ayaklarına kadar götürmek ve kolaylıkla öğrenmelerinin teminine çalışmak. Bu bir teşkilât ve para işi dememek..

Her Halkevinde, bir veya bir kaç modern arı kovanı ve arıcılık vasıtaları, aşıcılık gereçleri, bir dokuma tezgâhı ve dokumacılığın gerekli kıldıkları aletler olmalı ve buralarda açılacak kurslar tarafınan kazanın her köyünden seçilen kadın-erkek köylülere gerekli pratik bilgiler

vermeli. Bunun için ne teşkilâta ihtiyaç var ve ne de bütçe dışı paraya..

— Köylü her yeniliği güçlükle benimser. Her yeninin, işine uyarlığı nisbetinde ona dört elle sarılır.

— Pamuk bugün umumiyetle mibzer makinelerle ekilmektedir. Köylü mibzer makinesinin faydalarını bizzat gördü: Düzgün ekim, ameleden tasarrufu, toprağı öküç veya hayvanla iki dizgi arasını sürmek kolaylığını sulama kolaylığını, toplama, kolaylığını, amelenin dipleri kazma kolaylığını, neticede bir çok yerlerden yapılan tasarruf neticesi, maliyet fiyatının ucuzluğundan ve piyasa fiyatının yüksekliğinden hasıl olan aradaki fiyat farkını kazanmağın..

— Yine pamuk ekiciler, mın takamızda hemen hemen yüzde 90 nispetinde, yerli pamuk yerine akala ekiyor niçin? Çünkü, akala yerliye göre, daha çok mahsul veriyor, ve tellerinin uzunluğundan dolayı fabrika ve tüccar daha yüksek fiyatla satın alıyor.

Bu görüşlerden aldığımız netice şu olmalıdır:

Köye her götürmek istediğimiz şey, yenilik pratik değilse, istediği kadar çekici, parlak olsun bir değer kazanmaz; köylüce benimsenmez.

Bizim kafamız gözümüzdedir.

O halde, eski görenekleri, yenileriyle değiştirmeye çalıştığımız şu zamanda, gözde tutulacak nokta, yukarıki iç görüşlerin verdiği bilgiden faydalanarak ona göre çalışmak, çalışmalarımızı ona göre ayarlamak, köy ve köylü için yapmış olduğumuz uğraşmalara bir çok yerlerde olduğu gibi, fantezi ve işin alayından sıyrılarak ciddi şekilde ve pratik bir yola sapmak, köylüye maval okumamak, konuşmalara bile pratik ve faydalı şekiller vermek.

— Halkevlerimizin çoğunda olduğu gibi.

Uzak şarkta

Çinde yapılan askerî harekât Japonlara pahalıya mal oldu

Asyada :

Tokyo'dan alınan haberlerde: Japonya'da halkın hayatı pek güçleşmiştir. Netice vermeyen çok uzun süren harp memleketine para bırakmamıştır.

Temmuzda 37 ve Ağustosta 28 grev olmuştur.

Çin ajansı bildiriyor:

Çin kuvvetleri Şanghai Nankin şimendifer hattında bir Japon askerî trenine taarruz ederek treni tahrip etmişler ve içindekileri öldürmüşlerdir. Çangçede 10 bin Japon askerî muhasara edilmiştir.

Çinliler dört muhtelif istikametten taarruz etmektedir. Çinliler Şanghai'nın dış mahallelerindeki Japon mevzilerine şiddetli bir taarruz yapmışlardır.

Tayinler ve nakiller

Aydın P. T. T. müdürü Osman Bingölün 30 lira maaşla Ağrı vilâyetine ve Sivas P. T. T. müdürü Asaf Tanrı Kutun 70 lira maaşla Aydın vilâyetine nakilleri munakalat vekâletinin tasdikine iktiran etmiştir.

RADYO

ÇARŞAMBA 27/9/1939

ANKARA RADYOSU
DALGA UZUNLUĞU

1648 m. 182 Kcs. 120 Kw.

T. A. Q. 19,74 m. 15195 Kcs. 20 Kw.

T. A. P. 31,70 m. 9465 Kcs.

12.30 Program ve memleket saat ayarı.

12.35 Türk müziği. (Pl)

13.00 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri.

13.15-14 Müzik (riyaseti cumhur bandosu) Şef İhsan Tunçer 1 — Franz von Blon : Marsch Schützen, 2 — E. Becucci : Vals Mon Tresor, 3 — Gounod : Uverture Mireille, 4 — Suite Rosamunde : (No. 1 Introduction et Andante, Franz Schubert (No. 2 Entr'acte, (No. 3 Air de Balle.

19.00 Program ve memleket saat ayarı.

19.05 Müzik (Bir konserto-P.)

19.30 Türk müziği (fasil heyeti)

20.15 Konuşma (dış politika hadiseleri)

20.30 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri.

20.50 Türk müziği.

Okuyanlar: Necmi Rıza Abıkan, Safiye Tokay.

Çalanlar : Vecihe Daryal, Ruşen Kam, Cevdet Kozan

1 — Ali ağa-şehnaz peşrevi.

2 — Dede-şehnaz şarkı (sana ey canımın canı efendim) 3 — Rifat B.-hicaz şarkı (niçin bül-bül figan eyler) 4 — Arif bey-hicaz şarkı (benim halim firakınla yamandır) 5 Ruşen Kam-Kemençe taksimi, 6 — Bimen Şen-hicaz şarkı (yıllar ne çabuk) 7 — Sedat Öztoprak-şehnaz saz semaisi, 8 — Selâhattin Pınar-Nihavent şarkı (halâ yaşıyor) 9 — Sadettin Kaynak-Nihavent şarkı (gönül nedir bilene) 10 — Sadettin Kaynak-Nihavent şarkı (kırpıklarının gölgesi)

21.30 Haftalık posta kutusu.

21.45 Müzik (Melodiler Pl.)

22.00 Müzik (Küçük orkestra)

Şef : Necip Aşkın

1 — Wiga - Gabriel : Hafta nihayeti pazar gelir - Marş.

2 — Sidney Jones : Geyşa operetinden potpuri.

3 — Pepi Müller : Küçük Serenad.

4 — Fried Walter : Rüya (Keman solo ve orkestra için).

5 — Leopold : Nil Nehri kenarlarında.

6 — Bucalossi: Pastalozzanın bir şarkısı Giribiribin.

7 — Ganglbergel: Efsaneler Ormanında.

8 — Robert Stolz : Viyana geceleyin gezeldir.

23.00 Son ajans haberleri, zi-raat, esham tahvilât, kambiyo-nukut borsası (fiat)

23.20 Müzik (Cazbant Pl)

23.55 24 Ya.ınki program

İmtiyaz sahibi ve Umumi Negriyat

Müdürü : Etem Mendres

Basıldığı yer

C H P Basımevi

Polonya muharebelerini

Yakından gören bir Fransız yüksek şahsiyeti Havas ajansı muhabirine müşahedelerini anlatıyor

Ankara, 26 — Dün gece yarısından bugün saat 12 ye kadar alınan haberlere nazaran vaziyet:

Şark cephesinden yeni bir haber alınmamıştır.

Paris, 26 — Polonya hadiselerini üç hafta yakından görmüş olan yüksek bir Fransız şahsiyeti Havas ajansı muhabirine atideki beyanatta bulunmuştur.

Polonyanın mağlubiyetinin esasını Alman teçhizatının ezici faikiyeti diğer harp tâbiyesi teşkil etmektedir.

Muharebenin daha ilk anında Alman hava kuvvetleri yolları, şimendifer köprülerini tahrip et-

miştir.

Asıl işi zırlı fırkalar görmüş ve Alman piyadesi ancak top-rak işgal etmiştir.

Polonyalıları silâhca müsavi bulundukları her yerde Almanları dövmüşlerdir. Alman ordusu 1914 deki Alman ordusu değildir. Tank ve tayyarelerin hima yesine mazhar olmazsa bir iş görmek kabiliyeti yoktur.

Almanların zayıflığına gelince bunu tahmin etmek güçtür. Ancak bu zayıflığın çok ağır olması lâzımdır. Piyade muharebeleri çok çetin olmuştur. Hava muharebeleri esnasında Almanlar her halde 300 den fazla tayyare kaybetmişlerdir.

Bu ders yılı için

Biçki ve Dikiş Yurdu hiç masrafsız talebe yetiştireceğini söz verir. Parisin en son kabul ettiği napoliten metodlar kısa bir zamanda biçki, dikiş, şapka, çiçek, boya, basır işleri kısa bir zamanda öğretilmektedir. Layikiyle hayatlarını kurtarmak isteyenlere talebe kaydına başladığını bildirir. Fazla izahat almak isteyenler Yurt direktörlüğüne müracaat edebilirler.

ADRES : Gazi Bulvarı Biçki Dikiş Yurdu sakak 7

S. DİKER

(2) Pa. - Ça.

Doktor Operator

Nureddin Adison

Memleket hastanesi kadın hastalıkları mutahassısı
Hastalarını her gün sabah ve öğleden sonra Park karşı-sındaki muayenehanesinde kabul ve tedavi eder. (227)

Aydın ortaokul direktörlüğünden

Cinsi	Kilosu		Muhammen fiatı		%7,5 teminatı	
	Asgari	Azami	Kuruş	Sa.	Lira	Ku.
Ekmek	12000	14000	10	50	110	25
Sadeyağ	800	1000	100	00	75	00
Dana eti	3000	3500	25	00	43	75
Koyun eti	800	1000	40	00	30	00
Pirinç	800	1000	28	00	21	00
Kuru fasulya	500	600	13	00	5	85
Patates	1000	1200	9	00	8	10
Soğan	400	500	6	00	2	25
Toz şeker	800	1000	28	00	21	00
Sabun	200	250	30	00	5	62
Salça	200	250	30	00	5	62
Odun	50000	60000	1	50	67	50
Yumurta	9000	10000	2	00	15	00
Un	400	500	13	00	4	87
Makarna	250	300	25	00	5	62
Nohut	150	200	10	00	1	50

1 — Aydın orta okul pansiyonunun Mayıs 1940 sonuna kadar ihtiyacı olan yukarıda cinsleriyle asgarî ve azami miktarları yazılı erzak 15 gün müddetle açık eksiltmeye konulmuştur.

2 — İhalesi 28/9/1939 Perşembe günü saat 15 de orta okul binasında toplanacak satınalma komisyonunda yapılacaktır.

3 — Bu erzakın şartnameleri ve nümuneleri tatil günlerinden maada her gün mesai saatleri

içinde okulda görülebilir.

4 — İsteklilerin tecim odasına kayıtlı bulunduklarını bildiren vesika göstermeleri lâzımdır.

5 — Her cins erzakın hizada yazılı muvakkat teminat miktarını nakten vermek isteyenler Malsandığına teslim ederek makbuzlarıyla veya banka teminat mektuplarıyla mezkûr gün ve saatte okula gelmeleri ilân olunur.

13 17 22 27 (232)

Polis beyannameleri kaydına mahsus defter matbaamızda satılır